UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opusculum Theologico-Canonicum De Sponsalibus

Kugler, Johann

Norimbergæ, 1705

Quæstio I. An per ipsum ingressum in Religionem, Professione nondum secutâ, & fortè nec secuturâ, dissolvantur Sponsalia; tam ex parte remanentis, quàm ingredientis? Ex num. 8.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40883

Visual Library

30. Opportunè *l.* 1. *D.* 70. notat *Sanchez*, ſi cauſa diſſolutionis ſit cum infamia Sponſi aut Sponſæ conjuncta, ùt ſi eſſet fornicatio occulta, partem ream privatim monendam eſſe, ut deſiſtat, & ſic infamiam evitet; ſi nolit adeundos eſſe Parentes, vel viros pios, vel Prælatum, ut Patrem, aut partem ream moneant, quòd ſi adhuc in propoſito perſiſtat, fas eſſe eam ad tribunal Judicis deferre: Quia innocens ſic utitur jure ſuo, cùm alio modo ſe defendere nequeat.

§. II.

Quæſtiones de Diſſolutione Sponſalium magìs Diſputabiles.

QUÆSTIO I.

An per ipſum ingreſſum in Religionem, Profeſſione nondum ſecutâ, & fortè nec ſecuturâ, diſſolvantur Sponſalia; tam ex parte remanentis, quàm ingredientis?

Ex num. 8.

31. RESP. 1. Ea ſolvi ex parte remanentis. *Ita Suar. T.* 3. *de Religione*, *l.* 4. *c.* 5. *n.* 14. *& l.* 5. *c.* 11. *n.* 10. *Sanch. l.* 1. *D.* 42. *n.* 2. *Laym. l.* 5. *tr.* 10. *p.* 1. *c.* 2. *n.* 2. *Palaus de Sponſ. D.* 1. *p.* 18. *n.* 3. *Pirrhing n.* 50. *Zoëſ. n.* 27. *Vallenſ.* §. 4. *n.* 2. *Engel* §. 3. *n.* 7.

n. 7. König n. 65. de Sponsal. &c. Mastrius, & communiter alij contra *Turrecrem. Covarruv. Brunell. &c.* Prob. 1. Ipse ingressus in Religionem est quædam tacita renuntiatio. ergo eo ipso pars remanens, acquirit jus pariter renuntiandi; vel potiùs solvitur à data fide. 2. Per ingressum in Religionem, fit notabilis mutatio in ingrediente, ad quam compars se nunquam resolverat, neque cum periculo incontinentiæ; aut negligendi aliud connubium expectare tenetur, donec ingressus Tyrocinium absolvat; insuper fœminæ probrosum est nubere viro, aliquando Monachum induto, & inconstanti (idem vicissim est de viro) atqui juxta *n. 22.* mutatio, præsertim tam notabilis ex parte non mutati solvit Sponsalia. Ergo. 3. Professio Religiosa solvit ipsum matrimonium, juxta *n. 1.* ergo, cùm minùs requiratur ad solutionem Sponsalium, ingressus in Novitiatum, saltèm Sponsalia solvet: unde dici solet, Sponsalibus semper hanc conditionem inesse: *Nisi Religionem ingrediar. arg. c. verùm. 2. & c. Ex publico. 7. de Convers. Conjug.*

32. ℞. 2. Ingredientis obligatio non extinguitur, sed tantùm suspenditur, ità ut egrediens, obligetur ad contrahendum matrimonium, si compars velit. Ità Authores citati pro priori responso, excepto Sanchez; qui tamen opinionem nostram ait esse probabilissimam: hunc præter antiquos sequitur *Bonacinna, Oberascher, Pellizarius tr. 2. c. 7. n. 20. Busenbaum &c.* Præter suprà citatos sententiæ nostræ subscribunt

Ilsung Tr. 6. D. 9. n. 24. complures citans, ùt *D. Th. Pontium, Trullenck, Rebellum, Coning &c.* Prob. 1. Novitiatus non solvit Sponsalia ex natura sua; quia est cum illis compossibilis; neque ex jure; nullum enim extat. Ergo ex parte ingressi durat obligatio, suspensa tamen interim, sicut durat obligatio voti simplicis antè Novitiatum emissi, vim suam recuperatura, si ingressus revertatur. 2. Pars remanens tali casu non cessit jure suo. Ergo illud retinet, sicut retineret, si compars in fornicationem incideret. 3. Privilegium concessum ratione ingressûs, non debet prodesse egresso in præjudicium tertij: cùm privilegia tertio præjudiciosa, sint odiosa; adeoque strictæ interpretationis. *arg. c.* 15. *de Rescript. c. super eo.* 15. *de Offic. Jud. deleg. l.* 2. *§. Meritò. ff. Nè quid in loco publico. l. Impuberi* 40. *ff. de Administrat. & peric. tut.* ubi dicitur: *Privilegium militum ad alienam injuriam porrigi non oportet. &c.* 4. Nemo potest, ùt ait Zoësius, suô factô ab obligatione se liberare, cui se adstrinxit. Ergo. 5. Sponsaliorum obligatio est gravis, ergo illa non extinguitur per Novitiatum; qui nullam inducit obligationem ad profitendum. 6. Indignum se reddit Religionis desertor, ut favore Religionis eximatur ab obligationibus antè contractis. 7. Aliàs via fraudibus aperiretur; quia si Sponsalia inita non placerent, posset aliquis aliquantulâ habitûs assumptione viam ad alia Sponsalia sibi aperire: cùm tamen *fraus & dolus alicui patrocinari non debeant. c. Ex tenore.* 16. *de*

Rescript. 8. Omnia vota alia extinguuntur per Professionem Religiosam, ùt dictum est *parte* 2. *n.* 49. per Novitiatum autem tantùm suspenduntur. Ergo idem dicendum est de obligatione Sponsalium.

33. Contra 1. Objic. 1. Ingrediens Novitiatum potest non renuntiare Sponsalibus; imò posset expresè dicere: se tantùm experiri velle, utrùm sibi expediat Sponsalia exequi, an in Religione profiteri. Ergo compars manet illi obligata, sicut maneret, si ad tempus peregre proficisceretur. ℞. D. Antec. Potest non renuntiare formaliter C. virtualiter, in quantum ponit causam alteri parti ad resiliendum sufficientem N. Antec. & Conseq. ℞. 2. Permisso hìc antecedente, N. Conseq. Quamvis enim Sponsalia non rumpat per renuntiationem, rumpit per alias causas *probat.* 2. *&* 3. insinuatas.

34. Ob. 2. Nullibi ingressui, sed soli Professioni jus tribuit vim dissolvendi Sponsalia, & ipsum etiam matrimonium ratum. Ergo illa ex neutra parte cessant. Conf. Sola professio est incompossibilis cum Sponsalibus, quia est mors civilis. Ergo ingressus ea non solvit. ℞. Nullibi explicitè eam vim ingressui tribuit Trans. nullibi implicitè juxta probationes Conclus. N. Antec. & Conseq. Ad Conf. ℞. C. Antec. D. Conseq. Non solvit ea essentialiter C. non solvit, dommodo pars derelicta etiam renuntiet, virtualiter renuntianti N. Conseq.

35. Ob. 3. Sponsalia non claudicant, sed essentialiter sunt mutua juxta dicta *parte* 1. *Q.* IV.

ergo si ex parte Sponsæ derelictæ cessarent, etiam ex parte ingredientis perirent. Hoc argumentum probaret, quòd nec per fornicationem unius posset altera pars innocens ab obligatione solvi. ℞. Non claudicant, ut maneant perfecta Sponsalia Transf. per modum promissionis simplicis ream partem tantùm obligantis N. Antec. & Conseq. Alia responsio colligetur ex mox dicendis.

36. Repl. Casu quo ingrediens Religionem deserat, non est opus, ut de novo Sponsalia contrahat pars derelicta. Ergo nec illa à Sponsalibus erat absoluta. ℞. 1. D. Conseq. Non erat absoluta omnimodè, cùm Sponsalia non revocaverit, & jus habeat ad matrimonium cum regrediente celebrandum C. Conseq. non erat absoluta secundùm quid, in quantum in illa suspenditur obligatio illorum Sponsalium. N. Conseq. ℞. meliùs 2. D. Conseq. ergo nec illa à Sponsalibus erat absoluta formaliter ipso jure, & facto Conc. Non erat absoluta radicaliter, sive non accepit jus, ut posset pro libitu immediatè, vel quandocunque resilire, N. Conseq. Unde bene notat *Ilsung Tr. 6. D. 9. n. 29. circa finem*; quòd aliquæ causæ solvendi Sponsalia, non ipso facto ea rescindant, sed tantùm dent licentiam rescindendi. Tales sunt, absentia Sponsi, fornicatio, ingressus in Noviciatum, notabilis mutatio compartis. Aliæ autem ipso facto Sponsalia tollunt, & sunt cum illis incompossibiles, ùt professio Religiosa, impedimentum aliquod dirimens &c.

37. Contra 2. Resp. Ob. 1. Quòd professio

ſio Religioſa diſſolvat matrimonium ratum, non provenit ex eo, quòd profitens cedat juri ſuo, vel quòd renuntiet, vel quòd ſpecialiter mutetur; ſed præcisè ex favore Religioni conceſſo. Ergo etiam quòd Novitiatus Sponſalia diſſolvat provenit præcisè ex eodem favore. Atqui profeſſio vi illius favoris matrimonium diſſolvit ex utraque parte. Ergo ſimiliter Novitiatus propter eundem favorem Sponſalia ſolvet ex utraque parte. Major probatur: Si proveniret ex aliis cauſis recenſitis, & non præcisè ex Religionis favore, pariter dirimi deberet per profeſſionem matrimonium conſummatum: atqui non. Ergo.

38. Juxta hunc argumentandi modum pariter contra ipſum P. Sanchez argui poſſet ex favore Religionis etiam diſſolvi debere matrimonium conſummatum. In forma R. D. Antec. provenit hoc præcisè ex favore Religionis conceſſo perſeverantibus C. Antec. Deſertoribus, & favore illo indignis N. Antec. Ex quo patet reſponſum ad reliqua. R. 2. Tranſ. Antec. quia juxta hactenus dicta ex multis cauſis ſolvuntur Sponſalia; ex quibus aliquæ conveniunt etiam ingredienti in Religionem, etiam præſcindendo ab illo favore; Matrimonium ratum autem, non ſolvitur ex pluribus cauſis: cur autem non diſſolvatur etiam conſummatum, dictum eſt *hâc parte* 12. 1. R. 3. D. Antec. Provenit hoc radicaliter ex illo favore, in quantum dat jus, ſive à Sponſalibus, ſive à Matrimonio rato recedendi C. provenit formaliter N. Antec. & Conſeq. Nam profeſſio ideo formaliter matrimonium dirimit, quia

quia eſt incompoſſibilis cum illo, adeoque non poteſt ad illud ſive profeſſum, ſive compartem derelictam obligare, cùm non detur obligatio ad impoſſibile: è contra Novitiatus, cùm non ſit mors civilis, nec quid perpetuum, aut incompoſſibile cum Sponſalibus, poterit Novitium adhuc relinquere obligatum.

39. Ob. 2. *Arg. cap. Verùm 2. & c. Ex publico. 7. de Converſ. Conjug.* Sponſalibus ſemper ineſt ea tacita conditio: *Contraho tecum, nisì ſtatum perfectiorem elegero.* atqui ſtatus Novitiorum eſt perfectior ſtatu Sponſorum. Ergo Sponſalibus ineſt ea conditio, adeoque Novitiatu electo ceſſat ſimpliciter eorum obligatio. ℞. D. Maj. ineſt conditio: nisì ſtatum propriè dictum, qui habetur per profeſſionem ſtabilem, elegero C. nisì impropriè dictum, ſeu Novitiatum elegero, qui eſt tantùm via ad ſtatum, N. Maj. & etiam min. Novitiatus enim non eſt ſtatus, ſed via aut conditio; cùm ſtatus ſignificet ſtabilitatem. Neque refert, inquit *P. Wieſtner de Canon. Imped. Conjug. p. 2. a. 7. n. 21.* quòd conditio Novitiorum ſit perfectior, quàm Sponſorum: quia promiſſio centum aureorum facta pauperi, aut alteri cauſæ piæ, etiam perfectior eſt, quàm facta diviti, aut alicui cauſæ profanæ, & tamen his facta conditionem: *nisì eos donem pauperi, aut impendam alteri cauſæ piæ* ex natura ſua, vel juris diſpoſitione non includit, ùt rectè notat Perez.

40. Ob. 3. Si uterque Sponſus ingrederetur, cum proteſtatione non cedendi jure Sponſalium,

eo casu nihilominus utrinque solverentur Sponsalia; non ex mutatione notabili; quia utrinque esset æqualis; ergo præcisè ex favore Religioni concesso, qui cùm non minùs interveniat in ingressu unius, etiam tunc dissolutionem ex utraque parte efficiet. ℟. Antec. à P. Sanchez objici quidem, sed non probari, ideoque illud N. nam stante ea protestatione, vis obligandi Sponsalium tantùm suspendetur, non verò extinguetur; sicut tantùm in illis Sponsis suspenderentur vota, si quæ ante ingressum emisissent.

41. Ob. 4. Major est obligatio voti ingrediendi Religionem, quàm sit Sponsalium; atqui illud tollitur per solum ingressum in Religionem. Ergo etiam Sponsalia tolluntur ex parte ingredientis. Maj. prob. Votum illud est de objecto perfectiori. 2. Per illud homo se consecrat, non homini, sed supremo Domino cum corpore & anima. 3. Illo superveniente solvuntur Sponsalia, cùm tamen Sponsalia priora non dirimantur per posteriora, *juxta dicta n.* 11.

℟. Permissa Maj. & min. N. Conseq. Disparitas est: quia illud votum nihil aliud intendit, nec vovens ad aliud se obligat, quàm ad ingressum (suppono enim, quòd non simul voveat ipsam perseverantiam, quô casu per solum ingressum voto non satisfieret; ùt notat *Suarez* fusè agens de hoc voto *T.* 3. *de Relig. toto lib.* 4.) ergo ingressu posito eo ipso satisfit voto: è contra, ingressus in Religionem, non est impletio Sponsalium; non enim Sponsi se obligant ad Religionem.

nem. Ergo ingressu positô Sponsalia non extinguuntur, sed purè suspenduntur.

42. Ob. 5. Ut Novitiis esset liberrimus, & non nimis difficilis egressus, *Trid. Sess. 25. de Regul. c. 16.* irritat omnem renuntiationem, & obligationem in novitiatu, nisi fiat cum licentia Episcopi intra duos menses proximos professioni: *nè nimirum Tyro hâc occasione discedere nequeat, quòd totam, vel majorem substantiæ suæ partem monasterium possideat; nec facilè, si discesserit, id recuperare possit:* unde ibidem præcipit, ut abeuntibus è Novitiatu omnia restituantur. Atqui sæpe multò difficilior esset egressus, si quis sciret se reverti debere ad Sponsam, quàm horret præ omnium bonorum jactura, ità ut ab ea se liberandi studio, ingressum pro malorum remedio elegerit. Ergo ut liberè possit egredi, ipso ingressu à Sponsalibus plenè absolvitur.

43. Hoc argumentum probaret, etiam eum, qui dolosè præcisè ad obligationem suam, & jus alterius extinguendum, ingrederetur Religionem; ità ut favor Religioni concessus, instrumentum iniquitatis fieret, quod tamen ipse Sanchez, ejusque sequaces negant. In forma ℟. C. Maj. D. min. Sæpe difficilior est egressus per accidens, ex circumstantia Sponsæ displicentis; C. min. est difficilior per se N. min. In priori casu egressus semper, adeoque per se, & ex natura rei difficilis est; quia semper durum censetur, & arduum, vacuis mani-

bus ad ſæculum regredi, ditatâ interim deſertoris opibus Religione, cui ipſe, vel ipſa illi diſplicuit; è contra egreſſus Sponſi tantùm aliquando in circumſtantia diſplicentis Sponſæ, & non per ſe, ac ex natura rei difficilis eſt; cùm per ſe omnium judicio ſtatus Religioſus ſit magìs arduus; ideoque magìs perfectus, & meritorius, quàm matrimonialis. Jura autem curant ea, quæ frequenter & per ſe, non verò, quæ per accidens contingunt. *l. 3. 4. 6. ff. de LL. Nam ad ea potiùs debet aptari jus, quæ & frequenter, & facilè, quàm quæ perraró eveniunt l. Nam. 5. eod. tit.* Et cur obſecro propter aliquas Sponſas malas, & diſplicentes, quæ reditum ex Religione difficiliorem redderent, bonæ jure ſuo privari deberent? ℞. 2. Tridentinum irritat omnem renuntiationem *in novitiatu* factam, & inſuper irritatione nemini injuriosâ C. Maj. extra Novitiatum factam, vel irritatione alicui præjudicioſa, ſicut præjudicioſa tertio foret irritatio Sponſalium ipſo ingreſſu facta N. Maj. D. etiam min. ſæpe difficilior eſt egreſſus ille per accidens, & inſuper illi difficultati, ſi juſta eſt, facilè per alios modos ſolvendi Sponſalia obviari poteſt C. min. Eſt difficilior per ſe, & poſſet tam facilè ſuccurri, poſt bona Religioni transſcripta, egredientibus, N. min. & Conſeq.

Quæ-